

**FORSLAG TIL ÆNDRING AF LOV OM FREMME AF
ENERGIBESPARELSER I BYGNINGER –
GODKENDELSESORDNING FOR GRØN
BOLIGKONTRAKT**

7. oktober 2013
J.nr. 2644/1721-0001
Ref. KGR/LKO/HEA

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger – etablering af en godkendelsesordning for Grøn Boligkontrakt-ordningen

Høringen

Udkastet til bekendtgørelse blev sendt i høring den 28. juni med svarfrist den 12. august 2013.

Der er modtaget 38 høringssvar.

Høringssvarenes kommentarer

1. Overordnede kommentarer til konceptet ”Grøn Boligkontrakt”

Der har været en del kommentarer til konceptet ”Grøn Boligkontrakt”. Kommentarerne indeholder generelt opbakning til konceptet, men berører ikke indholdet af lovforslaget. De overordnede kommentarer er derfor ikke gentaget i nærværende høringsnotat.

Betegnelserne Grøn Boligkontrakt, grønne aktører og grønne aktør-virksomheder henholdsvis fremgår af regeringens Vækstplan eller kan udledes heraf. Betegnelserne anvendes derfor visse steder i dette høringsnotat, idet det dog gøres opmærksom på, at der arbejdes for at udvikle et andet navn til brug for ordningens lancering og markedsføring.

2. Den grønne aktørs ydelser

Konstruktørforeningen er enig i lovforslagets forslag om, hvad der skal være den grønne aktørs ydelser. Der bør efter Konstruktørforeningens mening udformes en standardydelsesbeskrivelse som f.eks. ABR, men gerne tilpasset den Grønne Boligkontrakt-ordning. Det bør desuden være den grønne aktør, som oppebærer certificeringen og er ansvarlig for hele projektet. Den grønne aktør skal sørge for, at bygherren oplyses om alle konsekvenser ved byggeriet og den grønne aktør skal sikre, at myndighedskrav er afklaret inden byggeriet påbegyndes. Bliver der tale om entreprisarbejde, skal entreprisekontrakten også tilpasses området og bør have reference til AB92. Ifølge Danske Arkitektvirksomheder lægger lovforslaget op til, at den grønne aktør skal være rådgiver og udførende på en gang. Danske Arkitektvirksomheder bemærker, at der normalt skelnes mellem rådgivere og udførende inden for byggeriet, samt at rådgivende virksomheder normalt ikke påtager sig at være udførende, bl.a. fordi deres professionelle rådgiveransvarsforsikring i så fald ikke vil dække deres arbejde. Dansk Byggeri anbefaler, at kortlægningen af en bygnings energibesparelsesmuligheder deles op i to led, en ind-

ledende online screening og en efterfølgende kortlægning af bygningen, som indeholder en økonomisk prioritering, et forslag til tidsplan for gennemførelse af forslagene og en vurdering af nuværende og fremtidige muligheder for energiforsyning. Kortlægningen bør efter Dansk Byggeris opfattelse ikke stille krav om energimærkning af bygningen, da det vil fordyre og besværliggøre konceptet. *Dansk Industri* finder det u hensigtsmæssigt, at lovforslaget opregner en række specifikt beskrevne ydelser, som den grønne aktør skal kunne levere, når der stadig er usikkerhed om konceptets indhold. Ifølge *BfBE* skal den grønne aktør være kontaktpunkt for forbrugeren og kunne levere alle ydelser i konceptet, sådan som det fremgår af lovforslaget. *3F* finder det vigtigt, at ordningen bliver så bred som muligt, og også indeholder mulighed for at give rådgivning om andre områder med forbindelse til energirenovering, f.eks. grønne tage eller klimatilpasningstiltag i private hjem. *Københavns Kommune* lægger vægt på, at standarddokumentet til værdiansættelse af renoveringstiltag baseres på en standardiseret metode til beregning af energibesparelserne, samt at eventuelle ydelser angående komfort og indeklime leveres på en sådan måde, at de ikke i sig selv medfører øget energiforbrug. *Maskeimestrenes Forening* påpeger, at standarddokumentet bør udformes elektronisk, så administrationen minimeres mest muligt, f.eks. i form af en app. Efter *HMN Naturgas*' opfattelse, bør det ligeledes være et krav, at de bygningskomponenter der indgår i et projekt, som minimum opfylder krav i gældende bygningsreglement. *Foreningen af Rådgivende Ingeniører – FRI* udtrykker bekymring for, at den grønne aktør skal kunne levere alle de beskrevne ydelser, idet der vil være risiko for, at den grønne aktør påtager roller som den pågældende virksomhed ikke behersker, samt at de dygtigste virksomheder fravælger ordningen fordi den er for risikofyldt. *FRI* påpeger desuden at uvildighed er nøglen i god rådgivning, og *FRI* opfordrer til at spørgsmålet får en fremtrædende rolle i den ordning der påtænkes. Endelig påpeger *Finansrådet*, at en gennemført energirenovering ikke nødvendigvis fører til en forøgelse af ejendommens værdi, da værdien afhænger af flere forhold, samt at et standarddokument om energirenovering udfyldt af en certificeret eller godkendt grøn aktør vil tjene et godt formål som forventningsafstemning og konkretisering mellem boligejer, bygningsrådgiver, håndværker og den grønne aktør.

Energistyrelsen bemærkninger

Det bemærkes indledningsvist, at betegnelsen "den grønne aktør" af lovtekniske årsager er ændret til betegnelsen en "godkendt virksomhed, der leverer rådgivning om og projektstyring af energirenovering af bygninger".

Det fremgår af forslaget til en ny § 24 g, stk. 1, i loven, at den grønne aktør-virksomhed skal kunne levere tre forskellige typer ydelser, nemlig kortlægning af en boligs energibesparelsemuligheder, udarbejdelse af en plan, herunder udfyldelse af et standarddokument, om energibesparelsemuligheder og om renovering samt tilbudsindhentning og projektstyring vedrørende gennemførelse af energibesparelsetiltag. Af forslaget til en ny § 24 g, stk. 3, fremgik, at klima-, energi- og bygningsministeren kunne fastsætte regler om, at den grønne aktør også skal kunne levere ydelser med rådgivning omkring komfort og indeklime i forbindelse med energirenovering af boliger. Det betyder, at selve den entreprisemæssige udførelse af en given renoveringsopgave ikke som sådan er omfattet af den Grønne Boligkontrakt-ordning og heller ikke er omfattet af den grønne aktørs akkreditering, certificering eller godkendelse. Årsagen hertil er, at godkendelse af de involverede entreprenører og håndværkere, ud over de grønne aktør-virksomheder, vil være en meget omfattende opgave, da den i så fald skulle omfatte alle entrepriseforhold. Da en del af den godkendte virksomheds ydelse desuden er tilbudsindhentning og projektstyring, herunder tilsyn med det udførte arbejde og afleveringsfor-

retning, af energirenovering, ligger der allerede heri en kvalitetssikring af den entreprisemæssige opgave.

Fokus i den Grønne Boligkontrakt-ordning er gode boligforbedringer og energieffektivitet. Det fremgår som følge heraf ikke direkte af lovtæksten, at den godkendte virksomhed kan levere rådgivning omkring f.eks. grønne tage eller klimatilpasning. Omvendt er det forventningen, at den godkendte virksomhed skal udarbejde en plan for de påkrævede arbejder i samarbejde med bygningssejeren, hvor de omtalte emner naturligvis kan indgå som et led i overvejelserne over hvilke tiltag der bør gennemføres.

Det er ikke meningen med den Grønne Boligkontrakt-ordning, at den godkendte virksomhed skal påtage sig en rolle de ikke behersker. Forholdet uddybes nedenfor i afsnittet om akkrediterings-, certificerings- eller godkendelsesmodel for godkendte virksomheder. Det vil i den forbindelse blive præciseret i lovforslaget, at den grønne aktør-virksomhed kan benytte sig af underleverandører til levering af de grønne aktør-ydelser, såfremt underleverandøren overholder krav til kompetence og overholdelse af krav i virksomhedens kvalitetsstyringsystem. Der er med lovforslaget ikke lagt op til, at den godkendte virksomhed i alle situationer skal levere en uvildig rådgivning, i den forstand, at en udførende dermed ikke kan være godkendt virksomhed. Den Grønne Boligkontrakt-ordning er tænkt på den måde, at den godkendte virksomhed også kan være en entreprenørvirksomhed, som igen på et for bygningssejeren oplyst grundlag også skal kunne tilbyde bygningssejeren at udføre den entreprisemæssige ydelse, som i sig selv ligger uden for ordningen. En sådan totalløsning ville ikke kunne lade sig gøre, såfremt loven stiller krav om uvildighed, i den forstand at en udførende dermed ikke kan være godkendt virksomhed. Lovforslaget lægger i stedet op til, at give bygningssejeren et valg angående uvildighed, når vedkommende beslutter hvilken godkendt virksomhed vedkommende vil engagere. Boligejeren kan derfor selv vælge, om vedkommende vil anvende en uvildig godkendt virksomhed, som indhenter tilbud på bygningssejerenes vegne eller om vedkommende vil anvende en ikke-uvildig entreprenørvirksomhed som godkendt virksomhed, som vedkommende har tillid til.

Det bemærkes, at høringsudkastets forslag til en ny § 24 g, stk. 3, af lovtekniske årsager er indarbejdet i det fremsatte lovforslags foreslåede § 24 f, stk. 1, nr. 1. Det fremgår således af bemærkningerne til § 24 f, stk. 2, at rådgivning om komfort og indeklima vil indgå, når der fastsættes regler om indholdet af den godkendte virksomheds ydelse med kortlægning af en bygnings energibesparelsesmuligheder.

3. Akkrediterings-, certificerings- eller godkendelsesmodel for godkendte virksomheder

Høringssvarene peger på, at der bør vælges enten en certificeringsmodel eller en godkendelsesmodel for anerkendelse af godkendte virksomheder. Der er i høringssvarene generelt ikke opbakning til at etablere en akkrediteringsordning for grønne aktører.

Veltek anfører, at en akkrediteringsordning skal sikres imod, at ordningens rådgivere giver en ensidig vurdering af besparelspotentialet. Det gøres efter Velteks opfattelse ved at stille krav om at tekniske installationer, skal indgå i den samlede vurdering. Tekniq foreslår, at den Grønne Boligkontrakt-ordning bliver meget fleksibel, og bygger på de aktører boligejeren kender i forvejen, således at boligejeren kan vælge en grøn aktør, som passer til opgaven. Det er vigtigt for Tekniq, at der vælges en model som ikke er for omkostningsfuld og som kan bygge ovenpå eksisterende kompetencer og bygge oven på installatørernes eksisterende kvalitetsstyringsystemer. Tekniq anbefaler derfor, at der anvendes en godkendelsesmodel, med godkendelse af kvalitetsstyringsystemer, som det kendes fra el- og vvs-området. Konstruktørforeningen har ikke præferencer angående hvilken model der vælges, men foretrækker at

modellen vælges i loven eller at loven tydeliggøres. *Dansk Standard* anbefaler at modellen for akkreditering udgår af lovteksten, da akkrediteringsordninger normalt anvendes i andre sammenhænge end den sammenhæng som er beskrevet i lovforslaget. Herudover foreslår *Dansk Standard*, at grønne aktør-virksomheder anerkendes ved en certificering som f.eks. en ISO 9001 certificering. *Danske Arkitektvirksomheder* påpeger, at deres medlemsvirksomheder tilbydes et kvalitetsledelsessystem baseret på ISO 9001 tilpasset arkitekturrådgivning men uden tredjepartskontrol. Efter *Danske Arkitektvirksomheders* opfattelse kan de kvalitetsstyringssystemer som kendes fra ventilationseftersynsordningen, der er akkrediterede, og VE-montørordningen, der er godkendt af en kontrolinstans, ikke anvendes i denne sammenhæng. *Dansk Byggeri* anbefaler, at den Grønne Boligkontrakt-ordning bygges op omkring eksisterende samarbejdsrelationer mellem f.eks. håndværkere, installatører, rådgivere og arkitekter. *Dansk Byggeri* støtter op om, at de grønne aktør-virksomheder anerkendes ved en certificering eller godkendelse, men støtter ikke en akkrediteringsordning. *Dansk Byggeri* støtter ligeledes tanken om, at en godkendelsesordning kan indrettes på en sådan måde, at virksomheder der i forvejen arbejder på området kan genbruge det arbejde med kvalitetsstyringssystemer de allerede har lavet. *Dansk Byggeri* anbefaler i den sammenhæng en tredjepartskontrol af de deltagende virksomheders kvalitetsstyringssystemer, godkendt af kontrolinstanser som udpeges af Energistyrelsen eller Erhvervs- og Vækstministeriet. *BAT-kartellet* finder det nødvendigt med en certificering eller godkendelse af grønne aktører, der kan dokumentere sine kompetencer på området og garantere en faglig korrekt løsning af opgaven. Ifølge *BAT-kartellet* skal en grøn aktør-virksomhed desuden kunne fratages certificeringen hvis den ikke lever op til kravene til de opgaver, den har ansvaret for. Det er ifølge *BAT-kartellet* desuden afgørende, at medarbejdere i de deltagende virksomheders kvalifikationer kan dokumenteres ved et svendebrev eller lignende. Den grønne aktør-virksomhed bør ifølge *BAT-kartellet* ikke kunne udlicitere opgaver til underentreprenører, der ikke er omfattet af den grønne aktørs godkendelse. *BfBE* anfører, at de er enige i at eksisterende certificeringer og godkendelser skal kunne udbygges til også at rumme kravene til grøn aktør-virksomheder. *BfBE* er til gengæld betænkelig ved en ren akkrediteret model. *Energiform Danmark* anbefaler en certificeringsmodel, der kan indpasses i virksomhedernes eksisterende kvalitetsledelsessystemer og advarer mod en akkreditering, som er administrativt tungere. *3F* finder det nødvendigt, at den grønne aktør ved en certificerings- eller godkendelsesordning kan dokumentere sine kompetencer og dermed garantere for en faglig korrekt løsning af opgaven. *Maskinmestrenes Forening* anfører, at en høj ensartet kvalitet kræver kvalitetsstyringssystemer som sikrer, at boligejerne rådgives på et ensartet grundlag, samt at det administrative system bør være så enkelt som muligt, herunder at små projekter ikke omfattes af en urimelig stor administration. *HMN Naturgas* anbefaler, at der vælges en certificeringsmodel. *Foreningen af Rådgivende Ingeniører – FRI* anfører, at det er vigtigt at ordningen skrues sammen så den er enkel, fleksibel og billig for den grønne aktør, samt at mindre virksomheder på området ofte har et kvalitetsstyringssystem, men ikke nødvendigvis et certificeret eller kontrolleret kvalitetsstyringssystem. *Københavns Erhvervsakademi* anfører, at det er uklart hvilken interferens og snitflade der er mellem den Grønne Boligkontrakt-ordning og godkendelsesordningen for virksomheder, der monterer små vedvarende energianlæg.

Energistyrelsen bemærkninger

Energistyrelsen har noteret, at høringsparterne enten ønsker en model til certificering eller godkendelse af grønne aktør-virksomheder. Derimod ønsker ingen høringsparter en akkreditering.

Lovforslaget er ændret på den måde, at den foreslåede ordning bliver en godkendelsesordning, hvor der som forudsætning for en virksomheds godkendelse kan stilles krav om et kvalitetsstyringssystem. For at skabe mest mulig fleksibilitet for de potentielle ansøgere virksomheder kan kvalitetsstyringssystemet både været certificeret eller godkendt af en kontrolinstans, som selv er godkendt af enten klima-, energi- og bygningsministeren eller erhvervs- og vækstministeren.

Den valgte model har fokus på de omkostninger den vil påføre de godkendte virksomheder, samt at modellen skal være så fleksibel som mulig.

Det vurderes at være mindst omkostningstungt for de deltagende virksomheder, som Tekniq, Dansk Byggeri, FRI og andre høringsparter anfører, at den valgte model skal kunne bygge videre på de samarbejdsrelationer, som allerede findes i byggeriet. Som nævnt ovenfor har Energistyrelsen som følge heraf rettet lovforslaget til således, at det fremgår at de ydelser den godkendte virksomhed skal levere, kan leveres ved hjælp af underleverandører, såfremt disse underleverandører overhold krav til kompetence og efterlevelse af kvalitetsstyringssystem, således at underleverandørens ydelser også leveres under den Grønne Boligkontrakt-ordning og med samme kvalitet, som de ydelser der er leveret af den godkendte virksomhed selv.

Som anført ovenfor giver lovforslaget mulighed for, at den godkendte virksomhed kan være en entreprenørvirksomhed, som ønsker at levere ydelser inden for Grøn Boligkontrakt. En sådan entreprenørvirksomhed vil også kunne tilbyde boligejeren at udføre selve de håndværksmæssige ydelser i renoveringsprojektet, ud over de ydelser som er en del af Grøn Boligkontrakt.

På samme måde kan andre godkendte virksomheder, som ikke er entreprenører, indgå et konsortiesamarbejde med en entreprenør, så de kan tilbyde boligejeren at stå for alle faser i byggeprojektet. Det vurderes at ligge inden for lovforslagets rammer, at give godkendte virksomheder mulighed for at reklamere med, at de indgår i et konsortium, som kan løse alle byggeprojektets opgaver for boligejeren, dog således at selve den håndværksmæssige udførelse ligger uden for Grøn Boligkontrakts rammer. Lovforslagets almindelige bemærkninger er dog justeret på den måde, at det nu fremgår, at de udførende håndværkeres kvalifikationer normalt vil være sikret, hvis den udførende entreprenør anvender faglært arbejdskraft, samt at der i den forbindelse vil kunne aftales mellem arbejdsgivere og arbejdstagere i byggebranchen, at der kan udformes et kodeks om arbejdsvilkår for håndværksopgaver, byggende på principperne bag ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, med henblik på at modvirke social dumping.

4. Krav til den godkendte virksomhed om forsikring

Danske Arkitektvirksomheder påpeger, at hvis en rådgivningsvirksomhed skulle påtage sig at stå for udførelsen af et renoveringsprojekt, vil virksomheden ikke længere være omfattet af den professionelle rådgiveransvarsforsikring. En rådgiver som skriver under på en aftale på bygherrens vegne vil ikke længere være uvildig, hvilket får som konsekvens at rådgiveransvarsforsikringen ikke længere dækker. Omvendt vil udførende entreprenørvirksomheder der påtager sig rådgivningsopgaver medføre, at boligejeren tilbydes en rådgivning uden forsikringsdækning. Foreningen af Rådgivende Ingeniører – FRI påpeger, at krav om en professionel ansvarsforsikring for den grønne aktørs ydelser vil kunne medvirke til at skabe tryghed for forbrugeren. I lighed med Danske Arkitektvirksomheder påpeger FRI, at såfremt en rådgiver indgår aftale med en boligejer om udførelse af et projekt, vil rådgivningsvirksomheden ikke længere være dækket af sin rådgiveransvarsforsikring, da rådgivningsvirksomheden ikke længere er uvildig.

Energistyrelsens bemærkninger

Lovforslaget indeholder ikke krav om, at den godkendte virksomhed skal have en professionel ansvarsforsikring, der dækker de ydelser, som leveres under den Grønne Boligkontrakt-ordning. Baggrunden herfor er, at der ikke er tale om et sådan særligt forhold mellem rådgiver og bygningssejer som tilsiger, at der skal være et særligt krav om forsikring som ikke stilles som lovkrav til almindelige rådgivningsydelser. Det bør i stedet for være op til den godkendte virksomhed og bygningssejeren at aftale, i hvilket omfang de godkendte virksomheders ydelser skal omfattes af en ansvarsforsikring. Det lægges i den forbindelse til grund, at godkendte virksomheder, som vil levere ydelser under den Grønne Boligkontrakt-ordning, vil være underlagt et almindeligt rådgiveransvar og at de fleste rådgivningsvirksomheder, som ønsker at blive grønne aktører også allerede har en rådgiveransvarsforsikring, som sandsynligvis også vil dække rådgivning udført under den Grønne Boligkontrakt-ordning. I forlængelse heraf kan der i medfør af regler udstedt i medfør af lovforslaget stilles krav om, at den godkendte virksomhed gør bygningssejeren opmærksom på, i hvilket omfang virksomhedens ydelser er omfattet af en ansvarsforsikring.

Høringssvarene peger på, at såfremt en rådgivningsvirksomhed udfører entrepriseydelser, så vil rådgivningsvirksomhedens professionelle rådgiveransvarsforsikring ikke dække den pågældende entrepriseydelse. Det vurderes, at dette forhold ikke medfører et behov for ændring af lovforslaget, idet der ikke er krav i lovforslaget om, at de godkendte virksomheder skal kunne levere entrepriseydelser. Såfremt en rådgivningsvirksomhed arbejder som godkendt virksomhed under den Grønne Boligkontrakt-ordning og også vil påtage sig den entreprisemæssige udførelse af opgaven, må vedkommende virksomhed påtage sig en forsikring herfor på sædvanlig vis (byggeskadeforsikring).

5. Kompetencekrav til de godkendte virksomheder

Konstruktørforeningen støtter lovforslagets krav om dokumenterede kompetencer i grønne aktør-virksomheder. Der er ifølge Konstruktørforeningen i lovforslaget lagt op til, at grønne aktør-virksomheder skal besidde brede byggetekniske kompetencer. Konstruktørforeningen peger på, at både bygningskonstruktører og diplomingeniører vil kunne sidestilles som kompetencer, der er nødvendige for at virke i en grøn aktør-virksomhed. Endelig påpeger Konstruktørforeningen, at det bør præciseres i lovbemærkningerne hvilke kompetencer og professioner, der er mest relevante i forhold til opnåelse af godkendelse som grøn aktør. *Danske Arkitektvirksomheder* peger på, at det vil være naturligt at skabe en stærk relation til ordningen Danske Boligarkitekter, der med knap 100 tilknyttede virksomheder beskæftiger sig med rådgivning af private boligejere, en ordning som er etableret af Danske Arkitektvirksomheder og Bolius. Desuden påpeger Danske Arkitektvirksomheder, at de kvalitetsledelsessystemer som kendes fra VE-montører og ventilationseftersynsfirmaer ikke vil kunne udbygges på en sådan måde, at udførende virksomheder vil være i stand til at levere rådgivning og projekteringsydelser inden for energirenovering og indeklima. Ifølge *Dansk Byggeri* skal godkendelsen som grøn aktør omfatte såvel energitekniske som forretnings- og procesmæssige kompetencer. Det skal dokumenteres, at den grønne aktør har en baggrund der sætter vedkommende i stand til at udføre en sammenhængende plan over energiforbedrende tiltag. *Dansk Byggeri* understreger, at man bør uddanne eksisterende kontaktpunkter for boligejeren til grønne aktører, f.eks. håndværkere. Det er i denne sammenhæng oplagt at tage udgangspunkt i de næsten 2500 energivejledere, som er uddannet og bygge videre på deres viden i forhold til at oprette et marked for grønne aktører hurtigst muligt. *Dansk Industri* påpeger, at det er vigtigt, at krav til uddannelse bliver tilstrækkeligt fleksible således, at virksomheder, der allerede har de fornødne kompetencer, ikke skal afholde omkostninger til nye kurser for at opnå en certificering.

BAT-kartellet finder det nødvendigt med en godkendelse eller certificering for, at den grønne aktør kan dokumentere sine kompetencer og garantere en faglig korrekt løsning af opgaven. For *BAT-kartellet* er det afgørende for troværdigheden af ordningen, at udførelsen af renoveringsopgaven løses af den grønne aktør i et samarbejde med andre virksomheder, hvor alles kvalifikationer skal dokumenteres, f.eks. i form af et svendebrev kombineret med relevante kursusbeviser. *BAT-kartellet* er imod en tanke om, at den grønne aktør kan udlicitere renoveringsopgaven til underentreprenører, som ikke indgår i et konsortiesamarbejde og hvor der ikke har fundet en godkendelse sted. Ordningen bør være forankret i en fast konsortiestruktur, som tilsammen kan løse hele renoveringsopgaven. For *BfBE* er det vigtigt, at kravene til de grønne aktører ikke stilles på en måde, som samtlige kompetencer skal forefindes i selve den grønne aktør-virksomhed, men at den grønne aktør snarere skal fungere som en slags hovedentreprenør. Det bør ifølge *BfBE* være den grønne aktørs ansvar at sikre, at eventuelle underleverandører lever op til de kvalitetskrav, der stilles i ordningen. *3F* pointerer, at det er afgørende for troværdigheden af Grøn Boligkontrakt-ordningen og for sikkerheden for kvaliteten af det udførte arbejde, at renoveringsopgaven løses af den grønne aktør i et konsortiesamarbejde med andre virksomheder, hvor alles kompetencer skal dokumenteres. *3F* finder det vigtigt, at der indgår en løbende opdatering af kravene til certificeringsordningen og til medarbejderne der udfører opgaverne, således at medarbejderne altid kan foreslå nyeste og bedste løsning. *Håndværksrådet* pointerer, at det forekommer uhensigtsmæssigt, hvis udførende håndværksvirksomheder skal tilegne sig kompetencer, der typisk ligger langt fra disses klassiske kompetencer. *Håndværksrådet* anbefaler i stedet, at arbejde videre med, at udbuddet af de krævede ydelser kan finde sted via flere samarbejdende aktører. *Håndværksrådet* anbefaler desuden, at en eventuel certificeringsordning tager udgangspunkt i allerede eksisterende kompetencer, uanset om disse er opnået gennem energiXpertuddannelsen, energivejlederuddannelsen eller tilsvarende uddannelse. *Foreningen af Rådgivende Ingeniører – FRI* påpeger, at spørgsmålet om hvad kortlægningen af bygningen skal omfatte vil have en afsmittende virkning på de kompetencekrav, som den grønne aktør skal have. Et problem med lovforslaget er ifølge *FRI*, at man forsøger at man bryder med den viden og det grundlag virksomhederne har som fundament. Man forsøger at presse de enkelte aktører til at påtage sig den samlede opgave for boligejeren, en opgave mange ikke behersker professionelt nok. Ifølge *FRI* er der brug for, at boligejeren får en rådgiver, der er uafhængig af leverandørinteresser. Det bør desuden efter *FRI*'s opfattelse være dygtige håndværkere, der udfører renoveringen. *Middelfart Kommune* gør opmærksom på, at kommunen har kørt et lignende lokalt projekt, kaldet "ESCO-Light" om energiforbedringer i boliger. *Middelfart Kommunes* erfaring i den sammenhæng var bl.a., at håndværkere måtte efteruddannes til energivejledere, og at uddannelsen skete på tværs af faggrænser samt at de nyuddannede energivejledere blev uddannet i at fremme deres salg. *Københavns Erhvervsakademi* anser det for vigtigt, at tydeliggøre certificeringen i forhold til hvilke krav og mål der stilles til virksomheder, som har dokumentation for at virksomhedens medarbejdere opfylder krav til erhvervserfaring, uddannelse og løbende efteruddannelse.

Energistyrelsens bemærkninger:

Som det fremgår ovenfor i afsnittet om bemærkninger til spørgsmålet om den godkendte virksomheds ydelser, tager lovforslaget udgangspunkt i, at den grønne aktør skal kunne levere ydelser angående kortlægning af en bygnings energibesparelsesmuligheder, udarbejdelse af en plan, herunder udfyldelse af et standarddokument, om energibesparelsesmuligheder og om renovering samt tilbudsindhentning og projektstyring. Det er ifølge lovforslaget ikke en del af den godkendte virksomheds ydelser at kunne levere selve den entreprisemæssige ydelse med

renovering af en given bygning. Ifølge den model som er skitseret i lovforslaget, må bygningsejeren selv kontrahere med en entreprenør om udførelse af entreprisemæssige ydelser. Der er så mulighed for, at bygningsejeren engagerer den godkendte virksomhed til at føre tilsyn med byggeriet og dermed kvaliteten af den entreprisemæssige ydelse. Det indgår derfor ikke som en del af lovforslaget, at kompetencerne hos entreprenørens medarbejdere skal dokumenteres, f.eks. i form af svendebrev. Det er således tillige almindelig praksis i byggeriet, at håndværksmæssige kompetencer ikke skal dokumenteres for at udføre en given opgave, med undtagelse af f.eks. inden for el- og vvs-området hvor der er særlige krav. Som ovenfor anført, vil det blive præciseret i lovforslaget, at den grønne aktør-virksomhed kan levere sine ydelser ved anvendelse af underleverandører, såfremt disse lever op til kompetencekrav og leverer deres ydelser efter den grønne aktør-virksomheds kvalitetsstyringssystem. På den måde kan specialiserede virksomheder fortsætte med alene at levere ydelser under den Grønne Boligkontrakt-ordning på det område, som virksomheden har specialiseret sig i.

Konstruktørforeningen foreslår i sit hørings svar, at det præciseres hvilke kompetencer, der er nødvendige for at kunne levere ydelser under den Grønne Boligkontrakt-ordning. Energistyrelsen er pt. i dialog med forskellige interessenter angående hvilke kompetencekrav der bør stilles til de godkendte virksomheder. Som følge heraf findes det ikke hensigtsmæssigt at fastsætte kravene direkte i lovforslaget. Det findes dog nødvendigt, at krav til kompetence modsvare de ydelser der skal leveres. Det forventes ved bekendtgørelse at blive fastsat, at potentielle godkendte virksomheder kan få merit for allerede gennemført uddannelse i videst muligt omfang, således at virksomhedernes medarbejdere ikke skal gennemføre den samme uddannelse to gange.

Som anført ovenfor giver lovforslaget desuden mulighed for, at den godkendte virksomhed kan indgå i et konsortiesamarbejde med entreprenørvirksomheder, således at den godkendte virksomhed kan reklamere med, at vedkommende kan udføre alle led i byggeprojektet for en boligejer, dog således at den entreprisemæssige udførelse ligger uden for Grøn Boligkontrakts rammer.

6. Sammenhængen mellem Grøn Boligkontrakt-ordningen og energimærkningsordningen for bygninger

Konstruktørforeningen mener, at det i forbindelse med kortlægningen i et Grøn Boligkontrakt-projekt bør være obligatorisk, at ejendomme som ikke har et energimærke for bygningen i forvejen, får sådan et, samt at det er naturligt at afslutte projektet med at få udarbejdet et energimærke. Danske Arkitektvirksomheder foreslår, at det standarddokument som skal udarbejdes i den Grønne Boligkontraktordning bliver et udvidet energimærke, da energimærkeordningen er veletableret men med fordel kan udbygges. Et udvidet energimærke vil også kunne klarlægge om bygningen har brug for et lille eller et stort projekt, en sontring der er vigtig, da små projekter kan realiseres umiddelbart ved kontrahering med en håndværker mens større projekter skal projekteres af kvalificerede rådgivere. Dansk Byggeri ser det som uhensigtsmæssigt, at kortlægning af en boligs energibesparelsesmuligheder bindes op på energimærkningsordningen, da det efter Dansk Byggeris opfattelse vil besværliggøre og fordyre konceptet. Hvis der allerede findes et energimærke, bør det dog indgå som en naturlig del af grundlaget for udarbejdelse af en plan for energiforbedringer. Der bør desuden i forlængelse af Grøn Boligkontrakt iværksættes en modernisering af energimærket, så det i højere grad end nu anviser en sammenhængende plan for energiforbedring af en bolig. Dansk Industri påpeger, at det bør undersøges i hvilken udstrækning eksisterende ordninger, f.eks. det obligatoriske energimærke, bedre kan anvendes end i dag. For BfBE er energimærkningsordningen født og tiltænkt til at udfylde behovet for rådgivning i netop denne type projekter.

Energimærkningsordningen kan imidlertid blive endnu bedre, så det opfylder denne rolle mere effektivt. Det drejer sig bl.a. om kommunikationen til husejeren og formidling af energibesparelsesforslagene. BfBE mener, at energimærkerne bør være omdrejningspunkt i den Grønne Boligkontrakt-ordnings rådgivningselement. *Energiforum Danmark* mener, at behovet for at etablere en kvalificeret rådgivning om energirenovering er en erkendelse af, at energimærket ikke kan bruges til dette formål. Ifølge *Energiforum Danmark* må en analyse af hvorfor energimærket er utilstrækkeligt til formålet i Grøn Boligkontrakt-ordningen få betydning for i hvilket omfang energimærkningsordningen kan være en del af Grøn Boligkontrakt-ordningen. *Dansk Ejendomsrådgiverforening* forudsætter, at den grønne aktør vil være uafhængig af den virksomhed, der udarbejder energimærkning på bygningen, da forbrugerne må have sikkerhed for at energimærket er udarbejdet på et uvildigt grundlag. *Københavns Kommune* mener, at energimærkningsordningen bør udvides, så den udgør et stærkere udgangspunkt for den kortlægning, som skal finde sted under Grøn Boligkontrakt-ordningen. *Maskinmestrenes Forening* påpeger, at der ikke kun bør ske energimærkning ved ejerskifte, men løbende i forbindelse med en opgradering af boligen under Grøn Boligkontrakt. *Maskinmestrenes Forening* anbefaler desuden, at der sker en koordinering mellem Grøn Boligkontrakt-ordningen og energimærkningsordningen så unødvendigt bureaukrati undgås. *HMN Naturgas* påpeger, at det er vanskeligt at anvende energimærkeordningens beregnede forbrug direkte under Grøn Boligkontrakt, da det i mange tilfælde er forskelligt fra det faktiske energiforbrug. *HMN Naturgas* anbefaler, at oplysninger i energimærket suppleres med oplysninger fra energiselskabernes registrerede energiforbrug. *Foreningen af Rådgivende Ingeniører – FRI* påpeger, at det ikke virker som om Grøn Boligkontraktordningen er tænkt sammen med energimærkningsordningen. Efter *FRI*'s opfattelse bør en boligejer kunne forvente, at resultaterne i de to ordninger kan genanvendes.

Energistyrelsens bemærkninger:

Der bør i den Grønne Boligkontrakt-ordning være en så tæt kobling som muligt til energimærkningsordningen for bygninger. Energimærkningsordningen og den Grønne Boligkontrakt-ordning har samme formål, nemlig at bevæge bygningsejeren til at gennemføre energibesparende tiltag. Men de to ordninger henvender sig til bygningsejerne i forskellige situationer. For enfamiliehuse laves et energimærke typisk når huset skal sælges, og der beregnes et teoretisk energiforbrug i huset, således at en potentiel køber ikke tager udgangspunkt i sælgers behovsbestemte energiforbrug i boligen. I den Grønne Boligkontrakt-ordning forventes der foretaget en beregning af bygningens energiforbrug, som tager udgangspunkt i den aktuelle boligejers forbrug og vaner. Det vurderes derfor ikke at ville passe med formålet med den Grønne Boligkontrakt-ordning, såfremt alle projekter under ordningen startede med, at der blev lavet et energimærke. Det er på samme måde heller ikke sikkert, at alle boligejere under den Grønne Boligkontrakt-ordning er interesseret i at afslutte projektet med, at der bliver udarbejdet et energimærke.

De foreslåede regler i lovforslaget ændrer ikke ved reglerne i energimærkningsordningen og en virksomhed skal fortsat være certificeret efter energimærkningsreglerne for at kunne udarbejde energimærkninger. Virksomheder, der er certificeret til at udarbejde energimærker, skal desuden stadig overholde krav hertil, herunder om uvildighed.

Der arbejdes imod, at de regler som kan udstedes i medfør af lovforslaget, såfremt det vedtages, kan koordineres så hensigtsmæssigt som muligt med energimærkningsordningens regler. Det vil herunder blive tilsikret, at beregningsregler så vidt muligt er de samme, at boligejere som allerede har et energimærke kan anvende dette som udgangspunkt for et Grønt Boligkontrakt-projekt, at data så vidt muligt kan genbruges på tværs af de to ordninger samt at virk-

somheder, som allerede er certificeret til at udarbejde energimærker ikke behøver dokumentere de samme kvalifikationer for deres medarbejdere igen under den Grønne Boligkontrakt-ordning. Det forventes i den sammenhæng, at Energistyrelsen etablerer en database, som godkendte virksomheder kan indberette resultaterne af deres kortlægninger til, såfremt det aftales med boligejeren, således at disse data senere kan fremskaffes og evt. anvendes at et certificeret energimærkningsfirma i forbindelse med udarbejdelse af et energimærke for boligen. Lovforslaget er desuden ændret på den måde, at den godkendte virksomhed har pligt til at udlevere resultatet af kortlægningen af bygningens energibesparelsesmuligheder til bygningsejeren, så denne bedst muligt kan gøre brug af denne ved en senere lejlighed. Der vil blive taget højde for kommentarerne i forbindelse med udarbejdelse af det forslag til bekendtgørelse, som Energistyrelsen forventer at sende i høring samtidig med lovforslagets behandling i Folketinget.

7. Incitamenter til at fremme Grøn Boligkontrakt-ordningen

En del høringsparter efterlyser incitamenter i lovforslaget til, at boligejeren skal vælge at gøre brug af den Grønne Boligkontrakt-ordning. *Veltek* mener således, at det er nødvendigt, at boligejerne har et økonomisk incitament i form af en tilskudsordning. *Tekniq* mener, at det er afgørende at stimulere boligejernes efterspørgsel efter energirenovering, for at de deltagende virksomheder kan se perspektivet i at afholde omkostninger til certificering, godkendelse m.v. *Danske Arkitektvirksomheder* foreslår, at BoligJobordningen udvides, så husejere også kan få fradrag for rådgiverydelser, samt at lovforslaget tilrettelægges, så det sigter mod at ramme boligejernes efterspørgsel efter sammenhængende og velgennemtænkte energirenoveringsprojekter. *Dansk Byggeri* påpeger, at der er videns- og informationshuller hos både boligejerne og virksomhederne om boligens energimæssige stand og anbefaler, at der inddrages professionelle markedsføringskompetencer og erfaringer fra lignende kampagner, hvor både udbuds- og efterspørgselssiden inddrages. *Dansk Industri* påpeger, at arbejdet med udviklingen af ordningen indtil videre har afsløret, at det er forbundet med betydelige udfordringer at udvikle et attraktivt og kommercielt koncept som tiltaler både boligejere og virksomheder. *Realkreditforeningen* påpeger, at man ikke nødvendigvis kan sige, at en værdiansættelse af en ejendom nødvendigvis vil stige som følge, eller i takt med, investeringen i energibesparende forbedringer. *BfBE* påpeger, at det er vigtigt at holde økonomiske og administrative byrder for de deltagende virksomheder på et lavt niveau, når ordningen skal fungere på markedsvilkår. *Energiforum Danmark* mener man bør overveje, og produktet under den Grønne Boligkontraktordning kan opnå en efterspørgsel, der modsvarer de deltagende virksomheders udgift ved deltagelse i ordningen og mener det bør overvejes at styrke boligejernes incitamenter til deltagelse ved elementer af tilskud, belønning, finansiering, rabat eller lignende. *Københavns Kommune* beklager, at lovforslaget ikke indeholder muligheder for at inkludere finansielle incitamenter til boligejerne i de tilbudte pakkeløsninger. *Håndværksrådet* mener, at der først bør skabes et marked for energirenovering af boliger før kompetencerne på udbudssiden øges. Etableres et sådan marked, vil markedets aktører af egen drift, efter Håndværksrådets mening, tilegne sig de efterspurgte kompetencer. *Foreningen af Rådgivende Ingeniører – FRI* mener, at der i visse tilfælde vil være en økonomisk gevinst ved energirenovering af boliger men at en energibesparelse kun sjældent kan betale for en gennemgribende energirenovering. FRI foreslår i forlængelse heraf, at boligejeren får et tilskud, et fradrag eller kan anvende energiselskabernes energisparemidler i forbindelse med gennemgangen af boligen. FRI foreslår desuden at koble og synliggøre indeklima og komfortfordele ved renoveringen. *Middelfart Kommune* påpeger, at tilskud, f.eks. fra energiselskaberne, kan være vigtigt for fremdrift i for ordningen.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det vurderes at være en vigtig del af Grøn Boligkontrakt, som høringsparterne anfører, at boligejeren skal stimuleres til at efterspørge ordningen. Det følger af det forhold, at der hverken er tale om en tilskuds- eller fradragsordning, hvorfor den skal være markedsdrevet. Ordningens succes afhænger således af boligejernes betalingsvillighed for den godkendte virksomheds ydelser. Der er derfor også opmærksomhed på, at det er vigtigt, at udmøntningen af ordningen sikrer, at omkostningsniveauet og dermed prisen som boligejeren skal betale for den godkendte virksomheds ydelser længst mulig nede.

En effektiv markedsføring af ordningen er væsentlig, idet boligejerne ellers ikke vil efterspørge godkendte virksomheder, hvis de ikke kender ordningen, og de professionelle vil ikke lade sig godkende medmindre de ved, at der vil være en efterspørgsel efter deres ydelser.

Efterspørgsel efter ordningen kræver, at ordningen markedsføres de relevante steder og med de relevante budskaber. De private boligejere, som er den umiddelbare målgruppe for Grøn Boligkontrakt, er ikke en homogen gruppe, hvor de samme budskaber kan bruges. Erfaringer viser, at et budskab om hjælp til "energirenovering" ikke nødvendigvis vil få alle boligejere til at overveje en renovering. Et sådant budskab forventes at skulle suppleres af andre budskaber omkring forbedret indeklima og forøget komfort. Efterspørgsel efter ordningen nødvendiggør også, at boligejerens kontaktpunkter i forhold til sin bolig, fx energiselskaber, banken, kommunen, håndværkeren, ejendomsmægleren og byggemarkederne kan være med til at understøtte en sådan efterspørgsel. Derfor er en dialog med disse aktører væsentlig for at sikre, at disse aktører ser ordningen, som noget de vil være med til at promovere.

Konkret i forhold til energiselskaberne arbejdes der efter at indgå en aftale, der forpligter selskaberne til at sikre udbredelse og markedsføring af ordningen og de grønne aktører, herunder muligheder for tilskud iht. de almindelige principper herfor i henhold til aftalen af 13. november 2012 om energiselskabernes energispareindsats. Energiselskabernes opgaver og forpligtelser forventes fastlagt i en tillægsaftale til den eksisterende aftale om energiselskabernes energispareindsats.

I forhold til at udvide BoligJobordningen, således at man vil kunne få fradrag for de ydelser som er indeholdt i Grøn Boligkontrakt vil det kræve en lovændring af loven for BoligJobordningen.

Høringskommentarerne om incitamenter til at fremme ordningen giver efter Energistyrelsens opfattelse ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

8. Målgruppen for lovforslaget – kredsen af boligejere

Dansk Ejendomsmæglerforening påpeger, at den Grønne Boligkontrakt-ordning også burde omfatte erhvervsjendomme, idet disse ejendomme er ansvarlige for en stor del af energiforbruget i Danmark og i vid udstrækning også er underlagt energimærkningspligt. Københavns Kommune påpeger, at det er vigtigt, at ordningen ikke kun målrettes enfamiliehuse, rækkehuse og lignende, men i lige så høj grad kommer til at gælde for ejer- og andelsboligforeninger i etageejendomme. Maskinmestrenes Forening mener, at det bør overvejes om ikke også fritidsboliger skal være omfattet af ordningen, da det vil medføre en øget beskæftigelsesmæssig og energimæssig værdi. Maskinmestrenes Forening mener desuden det burde overvejes, om bank eller realkreditinstitutter altid skal have et udarbejdet projektforslag under Grøn Boligkontrakt for at kunne låne penge til energirenovering. Landsbyggefonden påpeger, at almene boligafdelinger i overvejende grad benytter sig af professionelle rådgivere ved gennemførelse

af renoveringsprojekter, hvorfor efterspørgslen efter grønne aktører i almene afdelinger formentlig vil være begrænset. *Ejendomsforeningen Danmark* opfordrer til, at målgruppen for ordningen udvides til at omfatte ejere af udlejningsejendomme, både bolig og erhverv, samt egentlige erhvervsejendomme, da disse ligeledes kan være interesseret i at benytte ordningen, som dermed vil få større værdi.

Energistyrelsens bemærkninger

Det vurderes hensigtsmæssigt, som anført af høringsparterne, at lovforslaget ikke behøver at begrænse målgruppen for den Grønne Boligkontrakt-ordning til ejere af enfamiliehuse, rækkehuse m.v. men at ordningen lige så vel kan omfatte andre former for bygninger, som f.eks. dem der er underlagt pligt til energimærkning. Der er som følge heraf indsat en bestemmelse i lovforslaget om, at klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke typer af bygninger den Grønne Boligkontrakt-ordning skal omfatte. Det forventes, at den Grønne Boligkontrakt-ordning kan sættes i gang pr. 1. januar 2014. Det forventes, at ordningen i første omgang vil blive rettet mod enfamiliehuse, rækkehuse m.v. Efter igangsættelsen af ordningen vil behovet og mulighederne for at udvide ordningen til også at omfatte f.eks. etageboliger og kontorejendomme blive vurderet.

Da det er meningen at det skal være frivilligt for boligejerne om de vil anvende ordningen, vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt, at et lån i en bank eller realkreditinstitution, gøres afhængig af at der gennemføres et Grønt Boligkontrakt-projekt.

9. Målgruppen for Grøn Boligkontraktprojekter

Efter *Velteks* opfattelse, rummer energieffektivisering af tekniske installationer et større potentiale end effektivisering af klimaskærmen. *Veltek* føler sig ikke sikre på, at denne opfattelse deles af de rådgivere, som vil blive certificeret under Grøn Boligkontrakt-ordningen. Ordningen bør derfor fokusere på de mange besparelsesmuligheder som findes i tekniske installationer, som kan gennemføres selv om klimaskærmen ikke er optimal. *Tekniq* er af den opfattelse, at den foreslåede pakkelse bliver så omkostningsfuld, at dens udbredelse især bliver ved gennemgribende boligrenoveringer. Ordningen må derfor ikke spærre for, at mindre projekter gennemføres og ordningen bør bygge på det marked, der allerede findes i kontakten mellem boligejere og virksomheder. *Danske Arkitektvirksomheder* henleder opmærksomheden på, at store renoveringsprojekter kræver deltagelse af rådgivere mens små projekter med fordel kan kontraheres uden videre hos den relevante udførende virksomhed og således ikke behøver deltagelse af en rådgiver. *Energiforum Danmark* påpeger, at til den pris som rådgivningen under den skitserede Grøn Boligkontrakt-ordningen kommer til at beløbe sig til, bliver ydelsen kun relevant for folk med mere gennemgribende renoveringsplaner. Set i det lys mener *Energiforum Danmark*, at man bør overveje om man får nok for de penge der er afsat til at etablere ordningen. Det bør efter *Energiforum Danmarks* opfattelse overvejes, om der skal være flere typer grønne aktører og rådgivning på flere ambitionsniveauer, således at ordningen sigter bredere. *Håndværksrådet* frygter, at ordningen i den foreslåede form bliver så dyr, at prisen i sig selv vil betyde, at kun meget få boligejere vil efterspørge disse ydelser. Dette skal ses i sammenhæng med, at $\frac{3}{4}$ af boligejerne henvender sig til deres håndværksvirksomhed, der som udgangspunkt leverer sin rådgivning vederlagsfrit.

Energistyrelsens bemærkninger

Den Grønne Boligkontrakt-ordning bør ikke spærre for gennemførelsen af mindre projekter i de omfattede boliger. Som anført af Danske Arkitektvirksomheder i, bør små projekter uden

videre kunne kontraheres direkte med den relevante udførende virksomhed uden deltagelse af en rådgiver.

Det forventes, at kortlægning af en bygnings energibesparelsesmuligheder i lighed med kortlægningen under energimærkningsordningen for bygninger, bliver af en karakter, som kortlægger alle relevante energibesparelsesmuligheder i bygningen. Det forventes således også, at denne kortlægning vil omfatte tekniske installationer, som f.eks. varmesystemet. Når bygningens energibesparelsesmuligheder er blevet kortlagt, er det imidlertid op til boligejeren selv at vælge hvilke tiltag vedkommende ønsker gennemført. I denne forbindelse er det oplagt, at nogle opgaver kan kontraheres uden videre med den udførende virksomhed mens andre bør forudsætte udarbejdelse af et projekt under den Grønne Boligkontrakt-ordning, såfremt boligejeren ønsker den godkendte virksomheds hjælp til at gennemføre renoveringen. Høringskommentarerne giver som følge heraf ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

10. Garanti og klageadgang

Lovforslaget bør efter *Konstruktørforeningens* opfattelse understøtte en garantiordning og en klageadgang for forbrugeren som bygherre. Det bør sikres, at den grønne aktørs rådgivning bliver uvildig, samt at der er en uvildig klageinstans der kan afgøre tvister endeligt. Klagesystemet bør være uafhængigt af garantien, således at et forsikringsselskab ikke har en interesse i at slippe for en erstatning. Der bør desuden være en garantiordning, der sikrer bygherren i samme omfang som AB92, men også om bristede forudsætninger som en gevinst ved energirenoveringen, med en passende margin for begge parter. *Maskinmestrenes Forening* er af den opfattelse, at der bør være en klageadgang for den grønne aktør-virksomhed, som har fået tilbagekaldt sin godkendelse af klima-, energi- og bygningsministeren i henhold til lovforslaget. *BAT-kartellet* anfører, at i lyset af at der ikke er tiltænkt en egentlig klageinstans i den Grønne Boligkontrakt-ordning, er det vigtigt at kvaliteten af det udførte arbejde er i orden. Dette sikres i stedet, ifølge *BAT-kartellet*, bedst ved at kræve dokumentation for kompetencerne hos de udførende virksomheder.

Energistyrelsens bemærkninger

Det lægges til grund, at godkendte virksomheder som vil levere ydelser under den Grønne Boligkontrakt-ordning vil være underlagt et almindeligt rådgiveransvar.

De godkendte virksomheder bør ikke være underlagt en forpligtelse i ordningen om, at de skal garantere et bestemt resultat, f.eks. realisering af en bestemt energibesparelse, da en sådan er afhængig af boligejerens vaner.

Som anført ovenfor, forventes selve den entreprisemæssige ydelse med renovering af en given bolig ikke omfattet af de ydelser den godkendte virksomhed skal kunne levere. Dette forhindrer ikke boligejeren i at vælge en entreprenør, som er medlem af en garanti-ordning, om end det vil være boligejerens eget valg.

Det forventes, at der inden for lovforslagets rammer kan udarbejdes en klageordning, således at boligejere kan klage over godkendte virksomheder, som ikke har fulgt procedurerne i det kvalitetsstyringsystem, som danner baggrunden for deres godkendelse. Det betyder lidt forenklet, at der kan klages over formen på den godkendte virksomheds ydelser men ikke over indholdet. Er man som boligejer utilfreds med det leverede indhold af en aftalt ydelse, må man anlægge sag ved domstolene. Dette skyldes, at det reelt set kun er de formelle krav til den godkendte virksomhed som bliver godkendt efter lovforslaget. Der forventes således konkret at kunne klages over, at den godkendte virksomhed ikke har fulgt regler for ordningen og de procedurer for levering af den godkendte virksomhedsydelse, som den godkendte virksomhed selv har skrevet ind i sit eget kvalitetsstyringsystem. Det betyder omvendt, at der ikke

forventes at være adgang til at klage over faglige vurderinger og lignende, som den godkendte virksomhed udfører. Selve indholdet af de godkendte virksomheders ydelser svarer til lignende ydelser som rådgivningsfirmaer leverer i dag, og bør således ikke lægges til genstand for en særlig klageadgang. Forholdet er dog præciseret i bemærkningerne til lovforslaget. Spørgsmålet om hvorvidt klima-, energi- og bygningsministerens eller Energistyrelsens afgørelse efter regler udstedt i medfør af lovforslaget, såfremt det vedtages, kan påklages til anden myndighed forventes fastsat ved bekendtgørelse.

11. Beregningsmetode og datagrundlag

Konstruktørforeningen anfører, at det er vigtigt at de beregningsprogrammer der anvendes og de bagvedliggende dataset er så transparente, at de uanset edb-system udviser samme resultat af beregningerne og præsenteres i en sammenlignelig form. Af hensyn til validiteten af den opstillede beregning, er det vigtigt at der opstilles grænser for den afvigelse en boligejer efterfølgende må opleve, for at imødegå en overbudssituation i konkurrencen mellem forskellige grønne aktører. Konstruktørforeningen mener derfor at kravene til datagrundlaget bør tydeliggøres. *Energiforum Danmark* påpeger, at man må være åben overfor, at andre beregningsmetoder eller værktøjer end dem, som anvendes under energimærkningsordningen for bygninger kan være mere velegnede til formålet for den Grønne Boligkontraktordning, samt at en dialog med finansieringsinstitutionerne i den forbindelse er vigtig. *Maskinmestrenes Forening* mener, at det bør vurderes om der ud fra eksisterende beregninger kan udfærdiges et dokument, hvor den enkelte bygnings energibesparelser garanteres. Da beregningsprogrammets beregning af en bygnings teoretiske energiforbrug ofte ikke er det samme som det faktiske energiforbrug, må den grønne aktør-virksomhed, efter *Maskinmestrenes Forening*, have valgfrihed til beregningsmetode, såfremt vedkommende skal stille en garanti for en vis energibesparelse. *HMN Naturgas* påpeger, at de beregnede forbrug som anvendes i energimærkningsordningen for bygninger ofte er forskellig fra boligejerens faktiske forbrug og foreslår, at man i som supplement eller alternativ til det beregnede forbrug anvender energiselskabernes registrerede energiforbrug.

Energistyrelsens bemærkninger:

Høringsparternes kommentarer angående anvendelse af beregningsmetode og datagrundlag og kommentarerne vil indgå i overvejelserne angående bekendtgørelsesudkastets udformning. Som anført ovenfor vurderes det ikke hensigtsmæssigt, at den godkendte virksomhed skal garantere overfor boligejeren, at vedkommende vil realisere en vis energibesparelse. Høringskommentarerne angående beregningsmetode og datagrundlag fører derfor ikke til at lovforslaget bør ændres.

12. Øvrige kommentarer - Forholdet til energiselskabernes energispareindsats og navnet på ordningen "Grøn Boligkontrakt"

Tekniq anfører, at *Tekniq* ikke finder det acceptabelt, hvis energiselskaberne skal godkende eller certificere de grønne aktør-virksomheder eller i øvrigt får en konkurrencefordel i forhold til andre aktører. *Tekniq* anbefaler desuden, at der vælges en anden betegnelse for de delta-gende virksomheder end "grønne aktør-virksomheder". *Håndværksrådet* anbefaler, at energiselskabernes rolle i den Grønne Boligkontrakt-ordning bliver begrænset til udelukkende at være af informativ karakter. *Energiforum Danmark* mener i lighed med *Tekniq*, at betegnelsen en "grøn aktør-virksomhed" er misvisende.

Energistyrelsens bemærkninger

Energiselskaber har ikke i lovforslaget nogen rolle i forbindelse med godkendelse af virksomheder. Hvilken rolle det enkelte energiselskab ønsker at påtage sig i ordningen vil være op til det enkelte selskab. Som en del af forberedelsen af ordningen har Energistyrelsen dog indgået en aftale med energiselskaberne om, at de vil deltage aktivt med at få ordningen udviklet, bistå med at få godkendte virksomheder etableret og være med til at markedsføre ordningen, herunder indgå aftaler med godkendte virksomheder og anbefale ordningen overfor bolig-ejerne.

Det skal endelig bemærkes, at der er en proces i gang med at finde et passende navn til ordningen og de deltagende virksomheder. Disse betegnelser forventes at fremgå af den bekendtgørelse, der skal udstedes om ordningen.

Endelig har lovforslaget undergået en række ændringer af lovteknisk karakter.